

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 5 februari 1946 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Flygvapnet: Underhåll av flygmateriel.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 4, punkt 1, s. 15 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att till Flygvapnet: Underhåll av flygmateriel å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 875 000 kronor.

Såsom av innevarande års statsverksproposition (fjärde huvudtiteln, punkt 136) framgår har flygförvaltningen beräknat under innevarande budgetår uppkommande merkostnader för bestridande av vissa lönetillägg, som enligt ett år 1945 träffat kollektivavtal skola utgå till viss civil personal vid flygvapnets verkstäder, till 873 000 kronor. Departementschefen har förordat ett tilläggsanslag för ändamålet av, i avrundat tal, 875 000 kronor samt uttalat, att beloppet icke borde medräknas inom den för femårsperioden 1942/47 fastställda kostnadsramen för försvaret.

Då ifrågavarande merkostnad icke tidigare kunnat förutses och det för innevarande budgetår anvisade anslaget icke torde lämna utrymme för kostnaderna, tillstyrker utskottet att medelsbehovet tillgodoses i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Underhåll av flygmateriel* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 875 000 kronor.

Utskottet.

2:o) **Flygvapnet: Motorfordon och motorbåtar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 16 och 17) att till Flygvapnet: Motorfordon och motorbåtar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 215 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 400 000 kronor, av vilket belopp 750 000 kronor beräknats för drift av motorfordon och motorbåtar. Då driftkostnaderna beräknats efter förkrigspriserna på bensin har med hänsyn till gällande högre priser en förstärkning av anslaget förutsatts bliva erforderlig. Departementschefen, som vid anmälan av årets statsverksproposition (fjärde huvudtiteln) utgått från ett bensinpris av 43 öre per liter och ett pris å motorbrännolja av 30 öre per liter, allt inklusive skatt, har ansett sig kunna lägga dessa priser till grund för uppskattningen av drivmedelskostnaderna jämväl under sista hälften av innevarande budgetår samt med denna utgångspunkt beräknat den erforderliga anslagsförstärkningen till 215 000 kronor.

Utskottet. Då en förstärkning av förevarande anslag synes ofrånkomlig, har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts föreliggande förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Motorfordon och motorbåtar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 215 000 kronor.

3:o) **Krigsarkivet: Inredning m. m. i krigsarkivets nybyggnad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 17—19) att till Krigsarkivet: Inredning m. m. i krigsarkivets nybyggnad å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 114 000 kronor.

I enlighet med i propositionerna 1942: 270 och 1944: 175 framlagda förslag har riksdagen (skrivelserna 1942: 376 och 1944: 322) medgivit, att en nybyggnad för krigsarkivet finge uppföras med anlåtande av investeringsanslaget för armén till Vissa byggnadsarbeten m. m. Nybyggnaden är avsedd att uppföras i två etapper, varvid i första etappen själva ämbetsbyggnaden och de bombsäkra arkivlokalerna skola färdigställas, i den andra ett arkivtorn uppföras. Då ämbetsbyggnaden och de i berg insprängda arkivlokalerna beräknas kunna tämligen snart tagas i bruk, ha medel till bestridande av kostnaderna för inredning m. m. av dessa lokaler ansetts böra stå till förfogande redan under innevarande budgetår. Kostnaderna ha beräknats till 114 000 kronor, därvid förutsatts att redan befintlig utrustning i största möjliga utsträckning skall tagas i anspråk. Beräknade efter prisläget den 1 juli 1941 uppgå kostnaderna till omkring 90 000 kronor, vilket belopp ansetts böra belasta den för försvarets utbyggande under femårsperioden 1942/47 beräknade kostnadsramen.

Det föreliggande förslaget till anvisande av medel för bestridande av kostnaderna för inredning m. m. av krigsarkivets nya ämbetsbyggnad jämte de i berg insprängda arkivlokalerna finner sig utskottet böra tillstyrka.

Utskottet.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Krigsarkivet: Inredning m. m. i krigsarkivets nybyggnad* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 114 000 kronor.

4:o) **Historik över den militära försvarsberedskapen m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 20) att till Historik över den militära försvarsberedskapen m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 55 000 kronor.

I årets statsverksproposition (fjärde huvudtiteln, punkt 192) ha de sammanlagda kostnaderna för angivna ändamål beräknats till 85 000 kronor, därav i propositionen äskats 30 000 kronor såsom reservationsanslag å riksstaten för nästa budgetår. Återstående belopp, 55 000 kronor, har, såsom hänförande sig till kostnader belöpande å tid dessförinnan, ansetts böra anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts föreliggande förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Historik över den militära försvarsberedskapen m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 55 000 kronor.

5:o) **Tillfälligt lönetillägg.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 5, s. 20) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Kapitalbudgeten.

Försvarets fastighetsfond.

Arméns delfond.

6:o) **Täckning av utgift för förbättringsarbeten å Norrlands dragonregementes skolskjutningsbana.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 13, punkt 1, s. 95 och 96 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att till Täckning av utgift för förbättringsarbeten å Norrlands dragonregementes skolskjutningsbana å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 56 000 kronor.

Genom två särskilda beslut den 28 juni 1941 har Kungl. Maj:t bemyndigat dåvarande arméförvaltningens fortifikationsstyrelse att anlita det å förskottsstaten för försvarsväsendet för budgetåret 1941/42 under kapitalbudgeten, fonden för förslag till statsverket, uppförda förskottsanslaget till Försvarsberedskapens stärkande i allmänhet (VII b) *dels* intill ett belopp av högst 56 000 kronor för utförande av vissa brådskande och ofrånkomliga förbättringsarbeten å skolskjutningsbanan vid Norrlands dragonregemente, *dels ock* intill ett belopp av 20 300 kronor för förvärv av vissa fastigheter invid ammunitionsfabriken i Karlstad. De med stöd av förenämnda beslut förskottsvis bestridda utgifterna ha uppgått till de anvisade beloppen.

I enlighet med tillämpade principer för reglering av förskottsutgifter under beredskapstiden har av Kungl. Maj:t beslutad anvisning från det under kapitalbudgeten uppförda förskottsanslaget (VII b) täckts genom av riksdagen för det speciella ändamålet anvisat investeringsanslag. Departementschefen har framhållit, att samma förfarande borde tillämpas beträffande här ifrågavarande båda anvisningar, vilka ännu icke reglerats. Enär värdet av den förvärvade marken vid ammunitionsfabriken i Karlstad numera bör redovisas under försvarets fabriksfond, har särskilt anslag till täckning av anvisningen för detta ändamål av Kungl. Maj:t äskats under rubriken Försvarets fabriksfond.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att för slutligt gäldande av kostnaderna för berörda förbättringsarbeten det av Kungl. Maj:t i detta sammanhang äskade anslaget anvisas av riksdagen.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Täckning av utgift för förbättringsarbeten å Norrlands dragonregementes skolskjutningsbana å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 56 000 kronor.*

7:o) **Täckning av utgift för utvidgning av infanteriskjutskolans övningsområde.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 96 och 97) att till Täckning av utgift för utvidgning av infanteriskjutskolans övningsområde å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 5 100 kronor.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i 1940 års statsverksproposition anvisade riksdagen (skrivelse nr 72) ett reservationsanslag av 160 000 kronor för utvidgning av infanteriskjutskolans övningsområde. Genom brev den 15 mars 1940 ställde Kungl. Maj:t anslaget till dåvarande arméförvaltningens fortifikationsstyrelses förfogande.

Av nämnda anslag har för ändamålet uttagits ett belopp av 122 604 kronor 70 öre från riksgäldskontoret. Kostnaderna för med utvidgningen föränsade markförvärv, som i sin helhet genomförts före utgången av budgetåret 1942/43, ha emellertid uppgått till 127 606 kronor 45 öre, varför rätteligen detta belopp borde ha rekvirerats från riksgäldskontoret. Skillnadsbeloppet, 5 001 kronor 75 öre, balanseras i ämbetsverkets räkenskaper å diversemedelskonto. Arméns fortifikationsförvaltning har därför hemställt, att ett täckningsanslag å sistnämnda belopp måtte ställas till ämbetsverkets förfogande för reglerande av ifrågavarande balans. Departementschefen har förordat, att för täckande av ifrågavarande kostnad medel, i avrundat tal 5 100 kronor, anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår. Beloppet har ansetts icke böra medräknas i den för femårsperioden 1942/47 fastställda kostnadsramen.

Utskottet tillstyrker, att för täckande av ifrågavarande kostnad det av Kungl. Maj:t äskade anslaget anvisas av riksdagen.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså.

att riksdagen må till *Täckning av utgift för utvidgning av infanteriskjutskolans övningsområde* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 5 100 kronor.

Försvarets fabriksfond.

8:o) **Täckning av utgift för förvärv av mark vid ammunitionsfabriken i Karlstad.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 97) och under hänvisning till den ovan i detta utlåtande under punkt 6:o lämnade redogörelsen hemställer utskottet,

Statsutskottets utlåtande nr 16.

att riksdagen må till *Täckning av utgift för förvärv av mark vid ammunitionsfabriken i Karlstad* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 20 300 kronor.

Stockholm den 5 februari 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Lindström, Gränebo, Larsson, Bäckström, Karl Andersson, Heiding, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Ekströmer* och *Gustaf Ivar Anderson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Ward, Rubbestad, Mårtensson, Lindholm, Hoppe, Boman* i Kieryd, *Thapper, Onsjö* och *Birke*.